

رڙي وريگير او

چواريه کاني بابا تاهيري عورماين

ملي نام سرچيا کاپوش وده نين بڼه
په بال بڼم بونډر لايه کس چيمه ن بڼه
نه چواريه کاني تاهيري عورماين
مه که رڼم په پرو بام کفن بڼه

گەنجىنە

دىۋانى

بابەتاھىر عۆرىيان

۹۳۵ - ۱۰۱۰ م

گۆپىنى رازى

سالى ۱۹۷۹

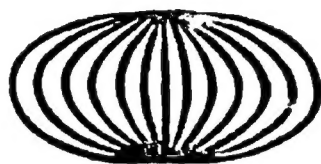
چاپی دووهم – له دیوانی
بابه تاهیری همه دانی
له سهرته رکی « شیخ نه نوهر »
خواه نی کتیبخانه ی « شانۆ » له چاپ دراوه
له چاپخانه ی (بابل) به غدا
ژماره ی ته له فۆن ۸۸۸۶۳۳۹

پازی

پيشه‌کى

چوارينه کانى بابا طاهر به شيويه (لور) بریتله
۳۸۷ چوارينه و شش غزه‌لى دريژ به لام ليژه‌دا چهند
چوارينه يه يه ك گوايه به‌هى بابا طاهري نازانن ليى
كه وتونه ته شك له ديوانه كه‌يدا به شيويه فارسى و
لورى يه كه‌ى نووسراوه (بيته‌اى مشكوك) گوايه ليى
كه وتونه شك دور نيه واش بى چوارينه‌ى هونه‌ره‌كانى
نه و سهرده‌مه‌ى تيكه‌ل بووبى چونكه بابا طاهر داهينه‌رى
چوارينه‌ى نه و سهرده‌مه بسووه .

گۆپىنى چوارىنەكانى بابا طاهرى موريان

كاتى ديوانى بابا طاهر م دهست كهوت به شىزەى (لور)
زۆر به ئىشتياوه سەرنجم ئەدا لە چوارىنەكانى بەراستى
تىن و سۆزى بابا طاهر واى لى كردم كه ئەم ديوانە
بۆ هەتا ئىستا ھۆنەرى ھەموو چوارىنەكانى وەر نەگىراوه
هەتا خوينەرانى سۆرانى لى بى بەش نەبن .

ھەتا كەوتمە سەر ئەو ھەي پىشەكى
پرسیار لە چەند كەسى بکەم كه شارەزايىيان لە شىو ھى
لور ھەبى پاشان فەرھەنگىكم پىك ھىنا لە سەر ئەو
فەرھەنگە كەوتمە گۆپىنى چوارىنەكان لە سەر ھەمان
كىش و سۆز ئەمەش ديارە زور ئاسان نى يە ھەر بەدەم
تەواو ئەبى يە كىكى وەك من شان بەدەمە ژىر قورسايى
چوارىنەكانى بابا طاهرى موريان بتوانم بىگەنمە
ھەوار بە ھىوايەك كە جىگەى وزامەندى ھەموان بى .

وەكو ئەزانين و ئەبينين چوارىنەكانى (بابا طاهر)
لە سەر دوو كىش داى رشتون يەكەم كىشى كورت
دوو ھەم كىش فراوان واتە درىژ .

ئەگەر بى تەسو وەرگىرا نەكەى لە سەريەك كىش
وەرگىرەين سۆزى چوارىنەكە تىك ئەچى واتە بى سۆز
تام ئەمىنەتەو ھەرنجەكەمان بى ھود ئەبى وەك لەم
چوارىنەيەى بەكىشى فراوان ھاتوو ئەلەت .

- ل -

خوش آنروزی که قبرم میگیره تنگ
ببالین سرم خشت و گلو سنگ
دوپادهر قبله و جان دربیابان
تنم بامارو موران میگره چنگ

- س -

ئای بوئه و کاته ئه چمه گوپی تهنگ
دهم له خاک چه قیو به کوئه وه سهنگ
روو له قیبله و پشت له بیابان
لاشه م مارو مور لی گیر نه کهن چنگ

لیره بابا طاهر ئه لیت - دوپادر قبله و جان دربیابان -
واته هر دوو قاچم نه که نه قیبله لاشه شم به روتی له
چوله وانئ فری ئه دری ئه مهش بو پیاو خواجه کی و دکو
ببای قه له ندهر هر گیز ری نادرئ بائه وه به جی بیلین
بیینه سر باسی کیشی دوهم که بریتیه له کیشی کورت
نه مهش ئه بی دوائ سوزو تامه که ی بکه وی بزانی چون
له لوری یه که یا ئه لیت

- ل -

دلا غافل ز سبحانی چه حاصل
مطیع نفس و شیطانی چه حاصل
بود قدر تو آنزون از ملایک
تو قدری خوو نمیدانی چه حاصل

— س —

نەى دڭ بىڭ باك لە فەرمانى بلىم چى
مل كەچىڭ نەفس و شەيتانى بلىم چى
خوشەويست بوى جىڭگەى رىزى ھەموكەس
كەتۈ رىزى خۆت نازانى بلىم چى
لىرەدا بابا طاهر ئەلىت — چەھاصل — واتە چىت دەست
كەوت بەلام من بەوشەى — بلىم چى — ھىناومە بۆ
ئەوھى كىشەكە قورس نەبى ئەمە لەلايەك لە
لايەكى ترەوھە وادەرى ئەبىرئ كە فەرمانى دلى
بەرىدا پۇيىوھە دلى ھەرچى پىيەكى بۆ دانابى ئەم
سەرپىچى نەكردوھە ئەوھەتا سەر زەنشتى دلى ئەكاو
ئەلىت من بە قسەى تۆم كرد بۆيە وام بە سەر ھات .

ژیانی بابا طاهر

— بابا طاهر — هۆنه‌ریکی کوردی سه‌ده‌ی سی‌هه‌می
هیجری بووه به پێی هیندی به‌لگه‌ی میژویی ده‌وره‌ی
(صاحبی کوری عباد) و (ابن سینا)ی فه‌یله‌سوفی دیوه
که‌ئه‌مانه له‌زه‌مانی حوکمرانی (بویه) به‌کاندا ژیاون
ئه‌م چوارینه یه‌ی‌وای ده‌رئه‌خا ئه‌لیت

موآن بحرهم که‌در ظرف آمده‌ستم
موآن نقطه که‌در حرف آمده‌ستم
به‌هر الفی الف قدی به‌ر آیو
الف قدم که‌در الف آمده‌ستم

ئه‌م چوارینه یه‌ (میرزا مهدی خان) له‌سه‌ر صعبانی
(ابجد) لێکی داووته‌وه گوا‌یا هاتنه‌ دنیا‌ی بابا طاهر
ده‌ر ئه‌خا له (٣٢٦) هـ . (٩٣٥) م . دا وه‌ئه « ٤٠١ » هـ .
— ١٠١٠ م . — کوچی دوا‌یی کردووه ئه‌مه‌ش له (المجلة
الجمعية الاسیویة) دا بلاو کراوه‌ته‌وه له — به‌نگال —
بابا طاهر هه‌ر له (هه‌مه‌دان) کوچی دوا‌یی کردووه
گوپه‌که‌ی گومه‌زیکی له‌سه‌ر دروست کراوه به‌لام له‌به‌ر
کوونی گو‌رستانه‌که گومه‌زه‌که‌ی داروخاو و په‌رپوت بووه
وا له‌سه‌ر ته‌پوله‌که‌یه‌که که‌ ناوی (بن بازاره)

وا له‌سه‌روی شاری — هه‌مه‌دان — هه‌یه ئه‌م ری‌نه‌مایی
به‌له میژوی ئه‌ده‌بی کوردی — ماموستا (علاءالدین
سجادی) وه‌رگه‌راوه — .

رازی

دۆڭۆزى نى يەيى دادم بىيا
دادم بۆسەرۈي ئازادىم بىيا
هەچى جوان ھەيە يېنە لامەۋە
تيانى يە يادت لەيادىم بىيا

وہڪ پيشنان ٿهليڻ
مشتي نمونهي خهرومانتيكه

لوپ

چومويڪ سوتہ دل پراونہ نہ
(بعالم) همچو مو ديوانہ نہ
همہ مارون و مورون لانہ ديرن
من ديوانہ را ويرانہ نہ

سؤراني

وہڪ من دل سوتاو مهگہر پەروانہ
لہ دنيا ني يہ وہڪ من ديوانہ
مارو ميرووان هەيانہ جي و پري
تہ نيا ہەر منم بي جيگہ و لانہ

دەرياي من لہ جيگہي تہ نگہاتہ دەر
تکہ تکہ پيت بہ پيتم دايہ بہر ..
لہ ہەر ٿلفي ہہ زار بالآ دروست بو
بالآي ٿلفم لہ ناو بتان ہاتہ سەر
بابا تايہر

چوارینه‌کان

دلّ شاد ئاگای له شیواو نییه
له ش ساغ خه‌به‌ری له داماو نییه
سوچی کهس نییه هه‌ر وه‌ها بوه
ئازاد کوا ئاگای له گیراو نییه ؟

به نه‌شته‌ر بنده‌ن له دیده‌کانم
بیخه‌نه ئاگر گوشتو ئیسقام
به‌گاز ده‌ریښس نینوکی په‌نجهم
له دل ده‌رناچی دل‌داری جوانم

تۆی ده‌ردم ، تۆی ده‌رمانم ئه‌ی یار
بو دیدارت چه‌ند په‌ریشانم ئه‌ی یار
ئه‌گر پیستم له به‌ده‌ن دابمان
جییا نابیت عیشت له گیانم ئه‌ی یار

مه‌لّ بم سه‌ر چیاکانیش وه‌ته‌ن بی
به‌بال بفرم بو هه‌ر لایه‌ک چیمه‌ن بی
له هی‌زیکم هه‌یه ئیستا نه‌ سامان
مه‌گر بمرم په‌رو بال‌م کفن بی

ئەمى دىل رەق لەخوا بۆنىيە سىلت
بە پەريشانىم ناسوتى دىلت
جۆرى بسوتىم تىنم بتگاتى
زەردى كا ئالى سەر گۆنەى گولت

بالاى نەمام پاهاتوى خەم بو
وئىنەى من كلؤل لەدنيا كەم بو
خەمى خەم خوران بۆمن مايەو
خەم خەرما نىك بو مىرات گر كەم بو

دلىسۆزى نىيە بى دادم بىا
دادم بۆ سەروى ئازادم بىا
هەچى جوان ەيە بىنە لامەو
تيا نىيە يادت لەيامد بىا

غەرىبى سەختە زوىرى ەيە
لەمما ەلقەى زنجىرى ەيە
ەلقە لەمما دەريئە گەردون
خاكى خۆم جىگەى دلگىرى ەيە

جوتيارىكى پير لە دەشت ئى نالان
ئەى وت : ئاخ پىرى جوانىت كرد تالان
تۆوى ئەو شاند ئەى لاواندەو
بۆ كاتى لاوى و توانايى سالان

ئەى پەرودەر دگار وەرە فرىاى من
كەسى بى كەسان ھەرتۆى پەناى من
ئەلپن (طاهر) تۆ كەست نەماو
تۆى ھەمو كەسم ھەرتۆى ھىواى من

جىگەت ناو دلمە تۆى خوشەويستم
تۆى ئاواتى من ھەر تۆى مەبەستم
بەتاقى ئەبرۆت كە سوژدەى دلمە
ھەتا ھەم ئەى جوان تۆ ئەپەرستم

بەبى تۆ ھەرگىز لە ژىن نىمەكام
لېو نادەم لەمەى دەس نابەم بۆجام
شەو لەرزم لىدى رۆژ ئەكەم نالە
دور لەتۆ نىمە ھەناسەى ئارام

دنيای بى بايەخ زيندانی منى
دېكى خەم گىرى دامانى منى
سەبرى (يەعقوب) ومەينەتى «ئەيوب»
پېشكەش بەدلو بە گيانى منى

كەشتى ئاواتم سەرەو بن بوە
جەرگم بەتېرى عەشق كون بوە
ھەركەس دلدارى جوان و نازداربى
وینەى من رېگەى راستى ون بوە

شەمالى خوش بو ئەىدا لە كاكۆل
بۆم دىنى بۆنى رېحان و سومبول
ھەر شەوئى يادت بگرم لەباوەش
تابەيان سەرىن لىئى دى بۆنى گول

لە عەشقى جوانىت ھۆشم شىئاوە
چاوم فرمىسكى خوينى داداوە
دلى دلداران وینەى دارى تەر
سەرىك ئەسوتى سەرىك خوينىاوە

لە بەر چاوی من گۆلزار زیندانە
گۆلستان بێتو ئاگر ستانە
ئەزانى چۆنم ئارامى گيانم . .
شەو خەو ئالۆزە لەم دو چاوانە

★ ★ ★

نازانم بۆچی من سەر گەردانم
دادو نالەمە گەرمە گریانم
بۆ ھەمو دەردى دەرمان دروست بو
تەنیا من نەبى ئیھ دەرمانم

★ ★ ★

بىتو سەرىنم وەك رەشمارە لام
بىتو رۆژى رون شەوى تارە لام
بىتو ھەر كاتى سەیری گۆلزاركەم
گۆلزار سەرو خوار دىك و دارەلام

★ ★ ★

(دلدەر) ی راستى لە گيان ناترسى
ھەرگیز لە ئیش و لیدان ناترسى
دلى دلداران گورگی برسى یە
گورگ لە ھەى ھەى شوان ناترسى

هه مه دولبه ری پرسیحره چاوی
چه ، کهسی وهک من کهوتونه داوی
له ناو هه مویان ئه ومانگ روخساره
کهس نییه وهک من شیته و سوتاوی

وه ره سهیرکه حالیکسی شیواو
به چاو بیینه گیرۆدهی ناو داو
تۆ گۆل له سهرت ئه دهی گۆلی من
من چه پۆک ئه دهه له سهرو له چاو

به رۆژ له دهردو خه ما گیرماوم
به شهو بو مانگی روته شیواوم
هه موکهس شوینی سه رهوتی ههیه
منی دهه به دهه بی بهش کراوم

سه ریکم ههیه سامانی نییه
خه میکم ههیه ئامانی نییه
گه رباوه پ ناکی وه ره نهی بینی
دهردیکی گران ده رمانی نییه

مەيلىم لە جوانى گولزارى تويە
سەينەم پىرئىشرو ئازارى تويە
بە ئارەزوى دل چومە لالە زار
بىنىم ھەلا لەش داخ دارى تويە

جۆرە بازىك بوم فېرىم بۆ نىچىر
دەستىكى رەش بو داي لەبالم تىر
ھۆش لەدەس نەدەي لەسەبزە زارا
گەر ھۆش لەدەس دەي پىت ناوترى ژىر

ھەلا لەي كۆسار تەمەنى كورتە
وەنەو شەي روبار تەمەنى كورتە
جارچى جاپ ئەدا ئەلئى ئەي ياران
وەفارى گول عوزار تەمەنى كورتە

مەپرسە بۆچى وابى قەرام
بەدەيدە وینەي لىزمەي بەھارم
ئەزانى بۆچى لەكىوو ھەردم
لەعەشقى تويە بى ئىختىيارم

ئاۋى لىئون بى كەوسەرم ئاۋى
جەۋھەر پەرسىم گەۋھەرم ئاۋى
گىيانى من پوشە ،جۋانى ئۆ ئاگر
ئاگر بەبى پوش ناسوتى ئاۋى

★ ★ ★

دەدار ناترسى توشى بەلابى
گەر ۋەكو (اىۋې) كرم تى دا بى
ۋەك (حسن) پىالەى زەھر نەنۋشى
يا (حسين) ئاسا سەرى برابى

★ ★ ★

ئارامم نىبە بر روخسارى تۆ
بۆ زولفى رەشى عەتر بارى تۆ
ئارامى نىبە ھىچ كاتى دلم
بەگەر ئەۋ ساتەى دىمە ديارى تۆ

★ ★ ★

دنيا سىفرەىە مەرۋق مىۋانى
ئەمرو گولزارە سىبەى خەزانە
چالىكى تارىك كەناۋى گۆرە
ئەللىن ئىرە حبىى گشت خانو مانە

وهك من دامام فلهك دامابوي
من نوقمي خهم نهوهي خوينابوي
وهك مني كرده ههدهفي مهينهت
واسهر گهردانو سهر لي شيواوبوي

تا، تا، پهرچهم بهسهر روتا بلاوه
گول و ريحانو سومبول تيكهلاوه
بهسهر روتا پهريشانه دو زولفت
بههر تاليك دليك ههل واسراوه

بليين جيگهت ئاسماني چواره مينه
بهلام گورگي مهرگت ههر لهكه مينه
هزاران سال له دنيا دا بكي گهشت
له دوايي دا شوينت دو توئي زه مينه

خوشه ويستم دل و گيانم له لاتيه
همسو ئاشكراو په نهانم له لاتيه
من نازانم كه ئهم دهردهم له كو گرت ؟
بهلام نهزانم دهرمانم له لاتيه

ئازىز قەت مەردى لەنامەرد نايە
گريانو نالە لەبىي دەرد نايە
گوئ بگرە پۇ پۇ ،رۆلەي (فەرەيدون)
گپ لەتەنورى سېرو سارد نايە

فەلەك ھەتاكەي نالەو گريانم
ئاگرى خەمت بەردايە گيانم
تەمەن تىپەرى بەدەردى سەرى
بەمەيلى دلىم نەبو ئاسمانم

لەم كىيۇبۇ ئەو كىيۇ بەرزبوم و نىشتم
ھەلآلەم ئەچنى تاتى گەيشتم
لالە بىي بارو بىي وەفا دەرچو
بىي وەفا نابەم بۇ خوشەويستم

نازانم دلىم شىئاوى كىيە
ئاوارەي كىيە سوتاوى كىيە
خۆزگە ئەمزانى دلەي رەنجە رۇم
گىرى نىرگىزى دوچاوى كىيە

لەمسکی چینی رەشتر سومبولت
بەهەزاران دل بەندی کاکولت
پەي بە دل تۆ نابا نالەي من
لەبەرد رەقتەرە بێ گومان دل

بەرە لایەکم ئاوايە پيشەم
دەستی بەجام و دەستی بە شوشەم
تۆبێ تاوان بی دیارە فریشتەي
منیش لە (هەوا) و (ئادەمە) ریشەم

ئەو گولەي کە من ماندوم لەتاوی
بە فرمیسکی چاو کەداومە ئاوی
من پەرور دەم کرد، لەکوی رەوايە
یەکیکی تر بی بگری گولای

ئەو هی بی مال و سامانە منم
ئەو هی ئاوارە و بی نانە منم
ئەو هی شەو بی شیو رۆژ ئەکاتەو
منم، رۆژ رەشی نەمانە منم

چاوه کانت پیالەى پر لىمەى بىئى
تا تاى زولفت بەرامبە رمولكى رەى بىئى
پەيھانت دا كە ئەبرۆ نا بەيانى
من نازانم كە بەيانى توکەى بىئى

لەبەد بەختىم لەدلەم نالە نايە
بۆ روى زەردم فرمىسك ئالە نايە
خەوم نايە بەخەو شىۋەت بىينم
بۆ خۆشەويستم ئەو چاوه كالە نايە

دەنگى بانگ وىژى مردن ۋا ئەھات
گوى بگرن بەگوى ئىمەدا ئەھات
براىان مردن يەك لە دواى يەكە
ساتى ئەزانى دىتە سەرت كات

جارى رىم كەوتە ناو گۆرستانى
ھاتە گوىم دەنگى بەكول گريانى
دىم ئىسقانىكە لەخاكا ئەلىت
خۆشى و لەزەتى سەردنيا كوانى ؟

دلى پەنجە رۆم كەيلى ئازارە
چاۋ بەفرمىڭىڭم دەم پېھاۋارە
ۋىنەي منالى رقاۋى سەرشىت
دلەي ئاۋارەم ۋابىي قەرارە

★ ★ ★

لەدەس دلدارى ئاۋايە ژىنىم
ژەۋى دۆشە كە بەردە سەرىنم
ژيانم ۋابىي دۆستىم جۆرى نىز
لەم كەينۈ بەينە من چى ئەيىنم

★ ★ ★

دوزمنى گىانت ۋا پەرىشان بىي
جەرگى ئەنجى دەمى دەبان بىي
سەرلە ئىۋارە ھەۋال پىرسى بىي
بەيانى لاشەي لە گۆرستان بىي

✧ ✧ ✧

ۋەرە پوناك كە ژورى تارىكم
بىي ھاۋدەم ماۋم بە خەم خەرىكم
سۈيىندىم بەقەۋسى ئەبرۆي داھاتوت
تۆ دوربى مەرگ ۋالە نىزىكم

پەريشانى پەريشانە لەدوى تۆ
چەرگە و دل پاکی بريانە لەدوى تۆ
تۆجىت هيستم يارى تازەت موبارەك
منيش هام رازم گريانە لەدوى تۆ

بەخەمناکی هەتاکەى دابمىم
دلى کۆرپە لەتاو خەم را بژىم
ئەلىت بپرو ئىتر باروت نەبينم
وہ بىم کۆژە با توخوا نەمىنم

عەشقى تۆ بو بىايانى کرد بەجىم
لە ئاگرى دۆرى تودا ئەسوتىم
بەمن ئەلىت ئارام بگرە بى ئارام
ئارام گرتن ئەزانى چى ئەکا پىم

خوشەويستى لەمىژى من کوانى ؟
دوچاوى سورمە رىژى من کوانى ؟
طاھر واھاتە کۆتايى ژينى
بازو بى ياسين ويژى من کوانى ؟

جوۋانى تويە ئارامى لېم بريسوۋ
تيرى عىشقت پەردەى جەرگى دريسوۋ
خۇشەوېستىت كاتى ھاتە دلى من
ھەرچى لەكەى پېشوبى لىى سريوۋ

تەنم بى پوشىن سەر بى سەرىن بى
خەم پەلاس بى راخەر زەمىن بى
گەر بى تۆسەرم لەسەر سەرىن كەم
كورەى دەرونم ھەر لەدمىن بى

فەلەك جوانى تۆى لەكۆى ھىئاوۋ
لەمانگ جوان تر نەخشى كېشاوۋ
ئەوۋەى بەوردى سەيرى جوانىت كا
بەتيرى نىگات جەرگى بىراوۋ

يادى تۆنەبى بى شك ئەفەوتىم
فرمىسكم نەبى بەگر ئەسوتىم
لەوۋ ترساوم ئازارى جىايت
ئىمانم ماوۋە كەبى سىنى لىم

شادم ئەو ساتە دولبەرم لابی
شوی تاریکیم پیر لە چرابی
بە ئارەزووی دل جارجار بیرو ینم
ئەویش پیکەنین لە سەر لیویا بی

بی تو گەر سەرم لە سەر سەرىن بی
سەری وام ناوی بابو برین بی
ئەگەر وشك کا فرمیسکی چاوم ...
یاخوا ئەوچاوه کویترو نهیین بی

ئەى ئەستێرەكەى پرشنك لە پروى من
سوتاوه زارو سینەو گەروى من
فەلەك لەقینا تەمى لەپوت نا
بۆكى ئەجروئى لە دەس دەرچوى من

لەبەختى رەشو ئیشى بی وینە
پیالەى شەرابم پیر زەهرو خوینە
لەبەر ناسازی چەرخى پیر مەینەت
کزهى دەرونم چیا تاوینە

گپری عه شقیئکه به ربوته گیانم
دل و دهر و نی هه مو سوتانم
سهگی بهر قاپیت پی له چاوم نی
ژیڕ پیی ئه مالی برژانگه کانم

گولزار به بی تو وهك درك و داره
له گهل تو درك گول و گولزاره
هه رتو گولشه و گولزاری منی
بو لاشه ی مردوم گیانی دوباره

خوایه ئاگری عیشقم له گیان که
دل و جگهرم پاکی بریان که
وابی گر له گهل هه ناسه م دهر بی
پهروانه ی دل م گپری سوتان که

هه مه یاری نییه تی مه یلی یاری
هه مه ئیشی نییه تی شوینی دیاری
ئه لین یارت ئه وا خه وئویی نازه
خه وئیکی وا هه رگیز نه بی بیاری

دەنگى ھاتە گويىم وتى: ئەزانى ؟
دەردى دلى تۆ نىيە دەرمانى
لاشەت گەوھەر بى خاك داي ئەپۇشى
بى نرخە دنيا، بى بايەخ جوانى

لالە نىزان. ئىتر لالە مەچىنن
باخەوانان دەستان بۆ گۆل مەھىنن
وہفای گۆل ھەر ئەوہندە بو کہ من ديم
ھەلى کىشن لەجىى درگ بچىنن

سەر خەوئىکم لەناو چىنى گۆلان کرد
بەو سەرخەوہ گۆلم توشى زيان کرد
باخەوانان ديارى دۆستم لەگەل گۆل
ھەزار دركى لەروى گۆل پاسەوان کرد

چەند پىم خۆشە بە ئىواران بيننت
تير ببيستم وتەى ليوى شىرنيت
بەگەرمى دەست لەناو دەسنتت ببينم
شەویش قۆلم دابنىم بۆ سەرینت

ئەوا بەھار سات گيا ژيايەو
بەھارى جوانىم نەگەپرايەو
لالە روا لەسەر گۆپى جوانان
سەيرانگاي مەستان وا بوژايەو

گەر دڵ دلبەرە ئەى دلبەر كامە ؟
گەر دلبەر دلە ئەى دڵ چى نامە ؟
دلو دلبەرم وەك يەك ئەبينم . .
نەدلىم ديارە نەدلبەر لامە :

رېگە بەردە ئان منىش بەخەم مەست
شوشەى نام و نەنگ لەسەر لەپى دەست
ئاگادارم كە خوادی بەئاگا
باليىم نەشكىنى رېگەى چەوت و پەست

كارى مەكە كە بەردت لى بيارى
دنیا لەخۆت برەنجىنى بە جارى
سبەى نامە خويىن نامەت ئەبينن
نەفرين بوو خۆت و نامەت ئەبارى

شېرى مەردىم بەلّام دىل چى ئەزانى
رېئوى ئەجەل ھاتوۋە بۆشكانى
لەپروم ۋەستائوۋە ۋەك شېر بەھەبەت
دەمى چەشتى ئەلىسى بە زوبانى

ئەپوشىم شاللاۋ ئەبەستىمقەدەك
شانازى ئەكەم بەجەورى فەلەك
ئەگرم سەرانسەر ئاۋى دەرياكەن
پىي ئەشۋم دەستى پىياۋى بەدنىمەك

دىارە ئەى دىل لە رېگەى دور نىتە باك
لەتارى گۆر لەئاگرى سورنىتە باك
نازانى كەچى رۆژىكت لەپىشە ۰۰۰
ئەبىتە لانەى مارو مور نىتە باك

لەتۆجىابىم ئەى شۆخى نازە نىنم
رۆژم شەۋە، شەۋ دۆزەخە بۆژىنم
خونچەى لىتۇ ئەگەر بۆمىن بېشكوى
ھەمو رۆژى مىن بە نەورۆز ئەبىنم

نەمام ناشت بە هیوایەك بەبەر بی
بە من چی دەستی زۆرداری لە سەر بی
بایەك هەلکا دەری بیئی لە بیخا
بی سوده هەمو بەری گەوهەری

هەردو چاوم بە ئازاریکی دیشییت
دور لە گیانت وەختە گیانم بکیشییت
بیستومە کە گرتوتە یاری تازە !
وەرە چاوم دەرینە با نەبی لیت

یەکی دەردو یەکی دەرمانی ئە وی
یەکی وەسل و یەکی هیجرانی ئەوی
من ئەمانەم بە جووری لاپەڵەندە
گیانی لاوازی من کامیانی ئەوی ؟

وینە شاخی کە بورکانی لیرابی
یان تەلاری تەواو ویئران کرابی
لە دەشتی پیریا ئاواپە حالم
نەما جوانیم خوا مردن دەبابی

سكالای ئیشو ئازارم هەتاکە
پەڕیشانی روژگارم هەتاکە
بەباریکی بڭە باری گرانم ۰۰۰
بابەس بێ ئیتر هاوارم هەتاکە

ئەگەر خاوەن نکیڤن بێ دواپی هیچە
شاهی سەرتهخت نشین بێ دواپی هیچە
حوکم ران بێ لەسەر تهختی (سُلیمان)
جینگەت دو توئی زەمین بێ دواپی هیچە

بەیادی توێه خوشحالم لەژینا
تۆ دوربی کافر بەحالم لەژینا
بێ فریام بوخاتری خاترداران
بەچنگی خەم گەرۆم والەگوشینا

خۆشەویستی دل و گیانم توئی تۆ
لەعەشقی تۆ بەشم شینە لەگەڵ پۆ
شەوی تاریک لەتاو دەردی جیایەت
خەم و ئیشو ئازارم لی ئەبێ کو

خولیاى عیشت وا له ناو موخی سه رما
گری جوانیت واله ناخی جگه رما
بتی من که عبی من قیبله ی من
هه رته نیا تو ی له به ربینی نه زه رما

★ ★ ★

له کاتی خو ی نه گه یی به ده ردم ده رمان
له مردن به رگری ناکری به گریان
باخی ژینم پروکاو له قوپو ی
ئیت به سه مه ده ئیت تیر له جگه رمان

★ ★ ★

هه ژاریکم ئاواره له ده شتو ده ر
من مؤمیکم شه و قم هدی به پوه و سه ر
به که لکی دنیا و قیامت نه ماتم
دره ختیکم نیمه سایه ویی سه مه ر

★ ★ ★

وه ره تا هم باشا نازی بکم پیت
وه ره جوانی گولان بنیره ژبیتر پیت
وه ره باده ستم ره نگیب بی له کارا
وه ره به هره ی هه له ستم وه رگرم ئیت

من که دوردو خه مه بوتنه خه لاتم
له سیتواوی ما ئاوارهی ولاتم . . . !
نه بو روژئی که بییتنه ژور سهری من
هه تا ماوم بهجی بیینی ئاواتم

★ ★ ★

فهلەك چەوتو چەوئیل و ناتە واوہ
بە ئاخ و ئۆف هاوار گۆئی نەداوہ
هەمیشە کارو کرداری وەهایە
بنچینەکی بەم جوړه دارژاوہ

★ ★ ★

بەبی تو لیم حەرام بی لالە و گول
گۆ ناگرم بو دەنگی سازی بولبول
ئەگەر بی تو دابنیشم لەناو باخ
ژیلەمو بی تی بنیشم هەتا مل

★ ★ ★

راخەرت گولە سیبەرت سومبول
بالات ریکو جوان بە ئارەزوی دل
لە تاوی ئالی گولی پومەتت
سەرەوتم نییە بەوینە ی بولبول

تۆ به جوانى وهك گۆلى ياسه ميني
ئاوى چاوو گرى گريانم ئه ييني
له وه ترساوم هه ناسه م بدالييت
ناسكه گيانت بيته ئاو له تيني

تۆ زاناو هه كيمي من بكه چار
شه وو روژ نيه ئارام به ئازار
دهمى ئه لپم كه روژ بو ئاوا نابى
دهمى ئه لپم بو وا دريژه شه وگار

فه كه گريان و هاوارم هه تاكه
جيات كردم له دلدارم هه تاكه
هيناتم و ته ختى نه ردت نيشان دام
شهش و پنيچ بئي موري زارم هه تاكه

بينيم كه لاله له شويني رواوه ...
درك له چوارلا ده وري ليداوه
بلي : باخه وان عوزرى چى ديني
نه مامت درهنگ بهرى هيناوه

من ئاوارەى بىابانم شەو روژ
فرمىسك دىٰ لەچاۋنم شەو روژ
نىبە دۇستىٰ رزگارم كا لە ئازار
بزانىٰ بو پەريشانم شەو روژ

وەرە بولبول دەردى دلت بلىٰ پىم
وەرە سۆزى بەيانت وەرگرە لىم
بو جوانى گولە چەند روژىٰ ئەنالىٰ
من بو جوانى دلارام بو تەو سويتم

مەمە دلىٰ، پەريشانو ديوانە
لەبەد ناویم نيمە ناو نيشانە
هيوام روژىكە ئاواتم يىتە دى
بەدەست بگرم داوینى ئەو جوانە

چۆتە ئەمرۆ ئاوا خوشعالي ئەى دل
دەماخ بەرزى شارى خەيالى ئەى دل
گۆشە گىربە ،رولە قاپى خوداكە ؟
كەئەم ساتە لەخەم بەتالى ئەى دل

لاله جېنم لاله رواوه له ناو دڼ
پاراوی فرمیسکی چاوه له ناو دڼ
نه نه بیستم نه نه بینم هه رایه ک
توی گولم بهرهم هیناوه له ناو دڼ

★ ★ ★

بم دویننه هه تا یاری بکا دڼ
هه تاکه ی گریه و زاری بکا دڼ
به مات و چو په یاناکه ی وه کومن
سه راپا پیشکشی یاری بکا دڼ

★ ★ ★

خو شه ویستم وهره چاوم له ریتنه
گلینه ی چاوه کانم خاکی ریتنه
له وه تر ساوم له خوشیا نه زانم
برژانگی تیژ هه ل بچه قی به پیتا

★ ★ ★

تو ناپرسی له حال ی دڼ براوت
به هاری جوانی خو ی نایه پیناوت
ماوه یه که که تو یادی من ناکه ی
نازانم چو ن له ژین ماوم له تاوت

خۆشه شاخ و دەرو دەشت و بیابان
خۆشه شادبین هەمو لایەك شادمان
تاوئ سەیران تاوئ شایى تاوئ دەشت
ئابەم جوړه خۆشه دريژى ژيان

هەمو كاتى من شانازى ئەكەم پيٽ
سەرم ناوئ ئەگەر نەخشی لەژیرپيٽ
لەناخی دل سوپاس گوزارى ئەوەم
لەریگەو بان بەدل سلاو ئەكالیټ

لەكاتیكا كەریگەى راست نەبینم
خویندەوار نیم هەتا ویردی بخوینم
وینەى شیتان روئەكەمە بیابان
بەیادی توو ئەسك ئەدوینم

دەم و لیوت شیرینە وینەى شەكروا
مینش گیان ئاگرینم دیدە پرئاو
لەوە بترسە هەناسەم بەدا لیټ
ئاهى گەر مە شالاو بیئى لە ناكاو

له جوانی تو پرواوه گول له گولزار
بالای ریکت تازه بهرهم ئه دا دیار
له تاوی رومتهی وینه گولی 'تو
بولبول ناسا ، ئه نالینم ئه کم زار

حالی دهردی منی خه مبار پرسه
نالهی شهوی گیانی بیمار پرسه
همو دینو ئه حوالتم ئه پرسن
دل و گیانم ده توش یه کجار پرسه

همه دلی سهر لی شیواو ، په ریشان
له بهد ناویم نه ناوم مانه نیشان
نالهم کاته خوزگه روژی ببوایه
دهستی لهرزهم بگه یشتایه به دامان

له داخی تو سهرپاشین ئه پوشم
خه و داخت وه کو باده ئه نوشم
له باوهشت بگرم وهك روژ له ئاسو
تانه فخی سور له خوشیا بی هوشم

ئەگەر بلىم ئەگەر ئەلىم خاۋىيە
خوت ئەزانى كەپتويستىم داۋاۋىيە
گەر بە نويىزە بوچى بەشم براۋە
گەر بىبەشم روبكىم بوچى لايە

ۋەرە جارى دەمىكە چاۋە روانم
نەيە تاريك و پرژانە ژيانم
ۋەرە دەردى كەتۈ ناتە دلى من
توخوا چاريك بەمانم يانە مانم

تاتاي پەرچەم بۆتە تالى كەمانم
بەزەيىت بى بەحالى پەريشانم
تۆ لەگەل من نىتە مەيلى دلدارى
بۆ ناتىنىم تابەخەۋى شەۋانم

بەنازادى دلو پەيمانم داۋە
دلى بردوم و جەرگم بوى براۋە
خوا سازى بكا ئەۋىرە جوانە
چاۋە رىيم زوتربى لەپىگاوە

لەو بگرەو بەردە گومانم ھەيە
باریگی قورس و گرانم ھەيە
گەر (لاتقنطوا) نەگاتە فریام
من بەقەد کیئوی تاوانم ھەيە

لەجەوری زەمان من دادم ھەيە
ھەزاران نالەو فریادم ھەيە
دل کەوتۆتە سەر خەرمانی درک
لەکوئ ھەناسەئ نازادم ھەيە

من دەربەدەر و بی جینگەو بانم
من مەینەت کیشم زۆر سەختە گیانم
من بومە توپە درکی بیابان
بەگزە بایسەك شوینم نازانم

رۆ بکەمە سەحرا وینەت ئەبینم
بچمە ناو دەریا شیوەت ئەبینم
رۆ لەھەر کیۆکەم ، چۆل و بیابان
شیوەی بی وینەو هاوتا ئەبینم

من نازانم له پرازی دلّ چه بیژم
خه و زوخاوی ناودلّم بریژم
بلیمچی من ره نگی زهر دم دیاره
بانم پازونیازه هر بنیژم

دلسوتاوان وهرن نه خشی بکیشین
قسهی ناوی هه مو به داخ و ئیشین
ته رازوم هیناوه بوکیشی خه ممان
خه می سوک و گران یه کیهک نه کیشین

دهریای من له جیگه ی ته نگ هاته ده
تکه تکه پیست به پیتم دایه به
له هر ئه لفی هه زار بالا دروست بو
بالای ئه لقم له ناو بتان هاته هر

به شم وایی له عالم ده ربه ده بـم
دورتر له چین و ماچین دلکه ده بـم
له دلدارم بگات جار جار سلاوی
دوری و دوستی من، باهر ده ربه ده بـم

له خوشه وىستىت دلّ نيگه رانم
من به تو ناکه م تامايي ژيانم
داخ زاله له سهر وه فاله ناو دل
له ناتا و او و جهورى زه مانم

خه مى خه مخورم خوراكى دلّ خه م
خه م دلسووزمه له لام نابي كم
خه مه نايه لي ته نيا دانيشم
خه م لام به ريوزه به قه د چاوه كم

دولبه رم دوره حالي نازانم
په يامى نايه ئارام بي گيانم
خودايه مهرگ موله تم بدا
پي شاد به وه زور په ريشانم

به نه زانى گرتم كويړه ريگايى
چه ريگايه نازانم بوچه لايى
به دلم وت ده با بروين دوه دو
به لام نهى دل نازانم هيچ په نايى

هه مه دلتی و دك مهلی بال شكاه
له سه ر لیوی كه شتی ده ریا ویستاه
ئه لئین (طاهر) دهنگی سارت بۆنایه
دهنگی چۆن بی ده ماری دل پساوه

زه مانه روتو عوریانی کردوم
دوژمن به ژینو ژیانی کردوم
خه نجه ری بیین سینم هه لدرن
ئه بینن عیشق ویرانی کردوم

پیری کاریکی کرد باییم نه ماوه
له گیان دا هیژو تواناییم نه ماوه
ئه لئین (طاهر) وه ره سهیری جوانان
به من چی تازه بیناییم نه ماوه

هه ردو چاوم خوینی تیژاوه بۆتو
عه قل و هو شم ناوه په لاوه بۆتو
ئه گهر (له یلا) ی پرسه حالی (مهجنون)
ته ماشاکه وا به سه حراوه بۆتو

هەردو چاوم دەریڤن تۆم ئەوئ تۆ
بەئاگر بىم سوتینن تۆم ئەوئ تۆ
بچمە ناو باخ تەماشای گولان کەم
گول هەزار بنوینن تۆم ئەوئ تۆ

من تەنیاو بىحالم چۆن نەنالم
مەلى بىپەرو بالم چۆن نەنالم
ئەلین بوچی هیندە گەرمە نالەت
جوانیت والەخەيالم چۆن نەنالم

من لەجەورى يەكئى دلپەر لەئیشم
وەكو لالە بەدل داخى ئەنۆشم
سبەى رۆژ نامە خوین نامە ئەبینن
لەکردارم شەرمەزارى ئەکیشم

بەئاهم گومەزى (خضرا) ئەسوتئ
فەلەك يەكسەر لەسەرتاپا ئەسوتئ
بسوتینم ياخو ئیشم ئەسازئ
چایە برپار ئەسازئ يان ئەسوتئ

وهره تاوی له دوریتوا ئه سوتیم
موژهی چاوت هه مو وهك تیر ئه دا لیم
تو وینهی گول منی بولبول ئه کهم زار
له تاوی تو به جاری بۆته وه سویم

هه مو دنیا ته مو گهرده بلییم چی
ودکومن دلیان پرده رده بلییم چی
سومبول روا له دواینی ئه لوه ندا
له به ختی من رهنگیان زهرده بلییم چی

دهس به باده به چاو سهیری گولان کهم
ته ماشای سه وزه و ئاوی ره وان کهم
دوسن جامی بنوشم شادیم تاوی
به سه رخوش سهیری لاله ی جوان کهم

له ناو دلا هه روا ماوه خه می تو
ئه نالییم له جه ورو سته می تو
مه گهر بولبول ره فیکم بی له گولزار
سکالا کهین له تاو مه یلی که می تو

عەزیزان مەبەدو دەرد پەریشانم
یەکی پیری یەکی ئاهی شەوانم
ئاواتی مەمەو بینینی تۆیە
سەیری جوانیت بکەم دەرچی گیانم

ئەستێرە ئاسمان ئەکەم ژمارە
لە یادت دام ھەرگیز نیمەمدارە
یادت ئەکەم کەتەنیای لەشەودا
دیتە خواری فرمیسکەم وەك فوارە

خەمی دنیا بەجاری بۆتە بام
بام سەنگینە و رەنگینە قەتارم
بۆچی نابیستن دادی مەزار داد
بام قورسەو بیبارە روژگارم

بێ دین بێ گەر ئیتەر لالە . بچینم
بێ دین بێ گەر ئیتەر ئاوی بۆینم
داخی لالە گەلیک زۆرە لەدڵا
بێ دین بێ گەر ئیتەر ناوی بەینم

خەمى زۆر والەدلىا بىي ژمارە
تەنى ئاھم بەھەواود ديارە
بەيانىان زو بەيەك كلىپەى ھەناسە
ئەسوتىنم ئەوانەى نالە بارە

خۆشەويستم بىي توۆزارو ھەزىم
جگەر سەدپارە ديدە گرېنم
ئەودەستەى لەسەر گەردنى تۆبون
خستومە ژيىر سەر ويىنەى سەرىنم

نايىستى دەنگى نالە نالى مەن
لەھالى دل و ژىنى تالى مەن
دلىسوتاوان: بىي ھەمو يەك گرېن
ئىئوۋە ئەزانن چۆنە ھالى مەن

ھاوار لەدەس دل بۆمنى ناوى
بۆچى ناسرەوى ئاسودە تاوى
چىبىكەم لەو دلەم وەك مەلى كىئوى
ھەرساتە مى والەناو داوى

لەتۆ دوربىم عەزىزم تالە ژىنم
بى دىن بىم گەرىيىشە لىتو پىكەنىم
لەسەر وەفا پەيمانى خۆسىم گيانە
بۆيەگى تىر مەن ناگۆرم ئەوينىم

وەرن جەرگى براوان بىا بنالىن
پەروانى بىال مەنوتاون با بنالىن
لەلدەرى گىلى رەغنا بنالىن
لەدەستى يىسارى بىپەروا بنالىن

ئەوئەندە مەسىم نازانم سەرھەشا پىم
ھەتا دولبەرەگەم نازانى مەن كىم
دەلارامى كەدەل ئارام بىگى لاي
لەخوام ناوئى ساقى و كەوسەر بىدا پىم

فەلەك بۆچى مەن مەنئايە بەرھەم
رەنگەم زەردىسى جىلى نىلى لەبەرگەم
ئەگەر بەخشىندەى گيانم (بىكىشە)
رەزگارم كە لەدەم جەورو سزاوخەم

له دنیا دا نه بو کس وه کو من
له ریای دین مه له وان بی هتا بن
بی باوره پان ، باوه پ ناکه ن به حالتم
من تاوا وایم من تاوا بم منی ون

له بی مه یلی تسو من نه نالینم
دهرو مه لقرچساو چاوپر له خوینم
مه زار به لیتت پیرام نه هاتی
هه ی په یمان من بی به لیتم

وه ره بیینه ساردی مه ناسم
وه ره بیینه زه هری ناوکاسم
مه یم خوینی دل نالتم گوینده
وه ره بیینه گریانو تاسم

تهی دل بیتاک له فرمانی بلیم چی
ملکه چی نه فسو شهیتانی بلیم چی
خوشه ویست بوی جیگه ریزی هه موکس
که تو ریزی خوت نازانی بلیم چی

تەمەنى لالە زاران ھەفتەيەكە
خۆش تازە بەھاران ھەفتەيەكە
ھەلىكە خۆشەويستت دەسكەوئ تو
گەشتنمان بەياران ھەفتە يەكە

من بازیکم سپی و ھەمە دانى
ئارام ئەگرم لەشویئىكى نیهانى
بەبال ئەفرم لەم شاخەوہ بو ئەو شاخ
بە چنگى خۆم ئەکەم نیچیرە وانى

سەرم سەودا سەرى گیسوی تۆیە
دلم موبتە لای مانگی روی تۆیە
چاوم ئەبیرمە مانگ لەیەك و دو
چونکە لەشیوہی دوئە برۆی تو

چەند خەمگین و پەريشان و بیزارم
مەلىكى بال شکاوو بریندارم
لۆمەم ئەکەن کەسانى بى خەبەر لیم
کەبو تۆیە بى رەنگ و بى قەرارم

دلّم تەنگە دلّم تەنگە دلّم تەنگ
لەدل تەنگىم دنيا بۆتە گۆرى تەنگ
لەشەرمى دوى جوانات پۈتە پۈشم
لەروى تۆدا نازانم چۆن بكم دەنگ

خەم زۆرە خەمى من بى ژمارە
دللى ويلّم زمدارو بى قەرارە
ئومىدىم دەستو بازوى نازى تۆيە
ئەگەر بى بىمكوژى خىرت ھەزارە

من ئەو كەسەم ناويان نا، قەلەندەر
پەريشانم پەريشان لەھەمو سەر
كەرۆژ بۆو لەدەس دنيا ئەدەم خول
كەشەو داھات بەردى ئەنیمە ژىرسەر

گيانم پرمەينەت و دەردە خوايە
دلّم پريئىش و رەنگم زەردە خوايە
لەتاوى بى كەسى و مەيلى ولاتم
ھەناسەى دوربىم سەردە خوايە

وهره ئه‌ی جوان باسه‌پرکه‌م جوانیت
له‌ناو جوانان مه‌لبزارده‌ی دلانیت
چاوم لیّت بئی مه‌مو کاتی ژیتانم
خۆشه‌ویستی بۆمن هیزو ره‌وانیت

ئه‌گهر ده‌ستم ئه‌گه‌یشته‌ توّ خوايه
لیم ئه‌پرسیت که‌ئهم ژینه‌ بۆ وایه
یه‌کیّ مه‌سته‌ له‌گه‌ل یاری به‌شادی
یه‌کیّ برسی بۆنانیّ موبته‌لایه

به‌پۆنی خۆشی توّ گیسراوم ئه‌ی گول
بۆره‌نگی جوانی توّ شیواوم ئه‌ی گول
وینه‌ی بولبول له‌ عیشت بئی قه‌رارم
بۆتۆی (له‌یل)م قه‌یسی داماوم ئه‌ی گول

خوايه‌ گه‌ردنی گه‌ردون بیی ورد
که‌رۆله‌ی ئهم عاله‌مه‌ی پاکی ون کرد
که‌سی نه‌یوت یه‌گی وازیندو بۆوه
همو ئه‌لین ئه‌وا نه‌مرۆش یه‌گی مرد

کەشەودا هات بەداخ گیانم ئەسوتی
دلۆ جەرگ و مۆخ و ئېسقانم ئەسوتی
لەعەشقی چاو خومارو سەوزە پەنگی
دەخیلتانم وایمانم ئەسوتی

دلۆ زارو خەزین چۆن ئەنالۆ
دەروونم ئاگرینە چۆن ئەنالۆ
ئەلێن بۆچی ئەوەندە گەرمە نالۆ
مەرگ لێمان بەقینە چۆن ئەنالۆ

خۆتۆ نەت خۆیندەوێ زانین تەواوی
لەگۆشەیی ئەم وێرانە پە خزاوی
کە نەت زانی چۆنە سودو ژیا نەت
ناگەیتە پۆلی یاران و جێماوی

خەمی خۆیتن خۆر گیانی کردم بەلانی
خودایە روم لەتۆپە تۆی توانا
برایان با بزانی قەدری بەکتر
ئێمە شوشەین مەرگ بەردی شکانە

خوای گه وره دادوبی داد له دهس دل
که وایه ک دهم من نه بوم شاد له دهس دل
به یانیان زو روله خوا داد ئه خوینن
من هه مو کات دادونه یاد له دهس دل

وهرن کۆپئی بگێرن دل سوتاوان
له جهوری یار بریژین خوین له چاوان
له گولزار بولبولی شهیدا ببینین
له بی مه یلی گولئی بابیتته ناوان

تیکه ل سوته دلانم چۆن نه نالم
هه ژاروبی سامانم چۆن نه نالم
روبه روی گول بولبول دایم ئه نالی
من که دور له گولانم چۆن نه نالم

هه لاله ی ناو کۆسارانم توی تو
کۆلاله ی نهوبه هارانم توی تو
هه لاله یا کۆلاله چه ند روژیکه
ئومیدی روژگارانم توی تو

په ژاره بويته هاوړئى دلى من
په ژاره بويته رى و جى دلى من
په ژاره نايه لى ته نيا بنېشم
په ژاره بويته خانه خوئى دلى من

له دهس چاوو له تاو دل دادو هاوار
كه چاوم چى بېنى دل ته كا زار
دروست ته كه م نهسته رى نوكى پولا
ته يدهم له چاو بادلم بى بى رزگار

همه دلى كړيارى خوشه ويستى
له لاي گهرمه بازارى خوشه ويستى
كراستېكم به بالاي دل بريو
له سر توپى نازارى خوشه ويستى

شەوى تاريك گورگ چۆن مەر ئەكاكيش
پرچى پيچت بنى سەرشان وەرپيش
له گنجى دو ليوت ماچى بده من
وابزانە نانئى بودات به دەرويش

بەئى زمانىم وشتىر ئاسىا دېڭ خۆر
گۆزۈ گىيايە خۆراك و بارەكەم زۆر
لەگەل ئەوخەرچە سۈكە و بارە قورسە
سەرى بەرزىم لەروى خاوەن ئەكەم شۆر

بەداوى دولبەرى دل موبتەلايە
كەدورو نزيكى مەردو بەلايە
بەئى دلشكاوى نەمدى شتى لىي
بو دللى من وەك دەشتى كەربەلايە

زۆر دارە دل خوايە دل بەلايە
كەچاو تاوان ئەكا و دل موبتەلايە
ئەگەر چاوم نەبينى چاوى جوانان
دل نازانى جوان و والەچلايە

خۆشەويستان ئىستە جۆشى بەمارە
چىمەن مەوزە گول و لالە ديارە
مەلى دەس خە ئالەم كاتە دەخيلە
گۆي نەدەيتە ئەم دنيايە بى بارە

نورى چاوم مېزى گيانم توئ تۇ
وەرە سەر دارو سولتنام تىوئ تۇ
خوت ئەزانى من بەئى تۇ ئەزانم
وەرە پارىزى ئيمانم توئ تۇ...

★ ★ ★

لەناو مەستانا مەستېم روم لەتۇيە
لەدېرابت پەرسىتېم روم لەتۇيە
ئەگەر مېند وکافرېم يا مسولمان
لەھەر جۆرە مەبە ستېم روم لەتۇيە

★ ★ ★

بەوئىنەى مۆم فرىئىسکىم ئاگرېنە
دل ئەسوتى وەرە ئاوى بېينە
بەرۆژ گەرەم بەشەوانېش ئەسوتېم
ئەو ورۆژم بەبى تۇ گىر مژىنە

★ ★ ★

تۇ كەبالا ئەمام ونەو جوانى
تۇ كەخونچەى كراوۋەى دەم بەيانى
تۇ كەپەخشانى سەرشانە دو زولفت
بەمن ئەلئ كەبوچى پەرىشانى

له ئاهى من گەردون ژيړو زه به رېئ
خواردن و خواردنه وهم خوښى جگړې بې
تو پشکوئ خه نه چزاوه به دلتا
له کوئ ۰۰ ئاگات له منى دهر به دهر بې

دلّم زاره دلّم زاره پر ئازار
حه کيم دښن که واهردم بکا چار
حه کيم بينى برينسدارى ئه وښم
دهرمانى کرد برينانم به ناچار

خوتو خه رموت که من که شتیه وانم
منى گيژداوه ئاوى ديدە کانم
ئه ترسم توش له وگيژاوه نو قم بې
نه مکى رزگار گوتای بې ژيانم

ئه وهنده مه ستم نابینم ده ست وپيى خوم
چاوه کانت که مې گه شتر بکه بوم
خوشه وستم له دل ئارام بپاوه
بو قوربانى به قوربانى سهرى توم

شەو ھەتا رۆژ رۆژ ھەتا شەو ئەكەم زار
پەريشانم پەريشانى بەيەكجار
تاوئى ۋەك شىزى ناو زنجىرە نىركەم
تاوئى ۋەك پلنگى بەتير برىندار

گەرھى من بىي سەرانسەر گەنجى دنيا
لەژيىر دەستى منايى مولكى عوقبا
بيىتو جارى روبەرۇم ھەل بيىنى
ھەموى يەكسەر ئەبە خشم من لەريى خوا

زۆرم فرمىسك لەدورى تۆ سىپوھ
رەنگى سورى لەروخسارم بىرپوھ
تۆزى خواھن ۋەفا بەئەى فرىشتە
بۆ تۆيە زەنگى بەدناويم زاراھ

زۆرم نالاند لەئازارو لەئىشا
گەلىك جەفام بەعیشقى تۆ ۋەكىشا
چۆكم دادا بەرەو روى قاپى مالتان
بىى مروھت بوى سەرىكت لىم نەكىشا

پریشنگی روت به وینسه ی خور به تینسه
 تیری غمزده ی چاره کانت به قینسه
 خالی گونات ده ها به ختی سوتاندم
 وده سه یرکه زوخسالی بینسه

دلیم وینیه ی بولبول هوگر به گول بسو
 عیشقی باخ و دره خشو به رزی چل بسو
 خوینسی سوره گولنی داری شەرخەوان
 منیش گولنی دره ختم خوینتی دل بسو

یادی تو به سه سو کاتی له یسادم
 له ژیا نسیم به یسادی تسۆوه شادام
 شنه ی یادی تسۆوه به سوایه له دلدا
 پسرو گسابو گسه لای داری مورادم

هه له ك تسۆوه ده ی ئازارم له بهرچی
 شه گهر گولنیت بوینه خنارم له بهرچی
 شانم چه ما ، له ژیر باری مهینه تا
 تۆش خدمت کرده سه ر بارم له بهرچی

له ده‌ریسای خه‌ما دل بۆته ماسی
 دیتو نه‌چی بی‌ئارام به‌که‌ماسی
 له‌دو چاوم دیتو خواری تکه‌ی خویش
 نو‌بو مایل گولزاری نه‌ناسی

خوش و شادیم به‌چساری لانه‌ ماوه
 وه‌ئاداری له‌ئاستی من به‌سراوه
 به‌پتی ته‌ی شه‌که‌م لێ‌وه‌ تاگو (شیراز)
 دلسۆزیکم نییه‌ روی بکه‌م به‌لاوه

هه‌مه‌ دلێ ناسکه‌ چه‌شینی شوشه
 ئامی ساردو گریانم بۆته‌ پیشه
 ئه‌زانن بۆتکه‌ی خوین دی له‌چساروم
 من نه‌و داره‌م له‌خوینا کسوم ریشه

پیشه‌ی رۆژ نالیشه‌ وێستی قه‌داری
 شه‌ویش نانوم له‌تاو گریسان وزاری
 دلسۆزیکم نییه‌ به‌چینه‌ لای یار
 بلی : دل‌ره‌ق وایه‌ شه‌رتی دل‌داری

پرشنگی جوان له ئاسمانی خودایی
له تاوی تو گرتم ریگهی گهدایی
یه که مجار هاتییه پیشی بهرمی
بی به لئن بوی عزیزم له دوايي

بهشی هیچ کهس نه بی دهردی دلی من
مالی بی دین با بیته کاوالی من
نه کهس پرسى له ئازارو له ئیشم
نه توش جاری هاتییه لام گولی من

کاتی مردن لای سهرم دل بهرم بی
پیکه نیخی به یاسینی سهرم بی
پادشاهم نه به خشم مولکسی شیراز
له گیان کیشان به دهستی ئاو دهرم بی

بی سوده گهر به سلمانت بنازی
له گهل گهنچو زیرو زیوا بسازی
بیته خاوه نی تاجی که یخوسره و
دی ئه و روژه و گوپ بترازی

گیانی شیرین کوشتمی دهردی جیایی
لهدو دیده نه ماوه رو شنایی
ئاواره و دهرده دارو بی قه رارم
له گهل مهینه ت گرتومه ئاشنایی

دهردم کهم بو واخه میشس بوبه سه ربار
تازارو ئیش به هاوار نا کرئ چار
خودای گه وره روی هاوارم له تو یه
تو حه کیمی بو دلانی بریندار

سه ودا سه ری که سیکم نیمه سامان
برینداری شوختکم نیمه دهرمان
دلی برردوم دل به ردی ده خیله
کافر تکه نیه دهر به ست به ئیمان

خودای گه وره خوشه ویستیم به تین که
دل و جهرگم ته واوی پر برین که
وایی ساتی دانه نیشم به بی خه م
به و جوره خوشه ویستم لا شیرین که

دلسوتوان مەيانە ئامو نالە
لەجىي فرمىسك لە چاويان خويىنى ئالە
دلىنەسوتاو ،بىي ئاگايە لەسوتاو
نازانى ئىشى سوتوان چەند تالە

لەدايك بوم بەشىرى خەم كرام گۆش
خەم ھۆگرمە ھەرگىز نامكا فەرامۆش
بەوہ ئەژىم كەجار جارە خەمى تو
ئاگرى عىشقى لەناو دلىم ئەكا خوش

خولياى توۋىە عەزىزم وا لەسەرما
كەئەت بىنم چاو ھەلنايە لەشەرما
خوا ئەيزانىي لەبازارى عەشقدا
بەرگى خەمەكە پۆشىومە بەرما

من ئەو بازەم كەئەفرىم بىي كۆتايى
ئەژىم تەنيا لەچۆل بىي يان ئاوايى
ھەمو تىفنى ئەسورپى تائەبىي تىز
من تىفيكى سوراوہم لەخودايى

دلى شيواو پر له خوښى جگه ربى
خرلى ريگهت به ئاوى چاوم تهرى
له سهر ريتا دائه نيشم شه وو روژ
خوا تو بکهى هم ريگه يهى له به ربى

ئەى نهفسى شوم له دنيا دا له زهت خوړ
قه له وکه لهش بو خوړاکی مارو موړ
نهم زانیوه بوچی هاتومه دنيا
کوا چاکه يهک له دوايى روم بکا سور

خوشه گيانت له پيى جانانه دانان
له جوانان جوانى و گيان بو جوانان
بهم جوړه بگه پي روژو مانگ و سال
تکای دهرمان بوته پيشهى نه زانان

خوشه کاتى که ده ستم سهر نه زانى
گرپى وهر بى ما که وشک و تهر نه زانى
که نيشت و که عبه و بتخانه وو دیر
همه خالى بکاو دل بهر نه زانى

سەرو سامانى خۆم نايە پېناوت
پېر ئازارم پەريشانم لەتاوت
پەريشانان ھەمو روڤينە ژيّر خاك
من لەسەر خاك نيوە گيانم ، بەچاوت

گيژو ويژم كەبى دىن وانەبى گيژ
جوړى گيژم خافەى شادىم بوە ليژ
ئەو، كارى وەها كرده دلّو گيان
وەكو مۆمى بى پەروا و دلّوپ ريژ

بوّ دلّم ويّنەى خەيالت لەشەودا
يادى جوانى ورده خالت لەشەودا
برژانگم كەند لەدەورى ھەردوچاوم
تاجوان سەيركە جەمالت لەشەودا

دلّم لەتو بزەى شادى نەديوە
لەئازار زياتر ئازادى نەديوە
ويژانەى دلّ بەماتنت ئاوايە
خۆشەويستى وابەربادى نەديوە

به کوّمه لّ خوشه سه يرانی دهر و دهشت
خوشه هه مو به دلشادی بکه ين گهشت
ده مي گرتن ده مي گهستن ، ده مي راو
له ژيان باهه مو دلمان بکه ين چهشت

چه ند خوشه خوشه ويستم هاو نشينت
به دلشادی بلاوینم ئه وينت
به شیوهی عاشقانه جاربه جارئ
له سه ر لیوم بنئ لیوی شیرنیت

خۆزگه گول هه رگیز له باخ نه روايه
که هات و پروا جوان نه بووايه
بی تو هه رکه سی پی بکه نیایه
به خوینتی جه رگی روی بشوریایه

به رامبه رم نه یی گیان نییه له بهرما
خه یالی که س هه رگیز نییه له سهرما
به گیانی خوشه ويستی هه ردو دنیام
له سهوی تو یه که (طاهر) دهر به دهرما

منم دلدار دیوانه و شهیدای توّم
منم ئاواره کهوا ریسوای توّم
منم نازانم دل کهوته چهلایه ۰۰۰ ؟
منم گیری په‌رچه‌می تاتای توّم

روم له‌روی توّیه ئه‌ی مانگی ده، وچوا
تو جوان ئه‌بینی بالای به‌رزی یار
تو ئاگات نییه له‌ئاگری ناودل
نازانسی چوونه حالی ده‌رده دار

ئه‌گه‌ر شیژی ئه‌گه‌ر به‌وری ئه‌گه‌ر گوڤ
سه‌رئه نجامت ئه‌بیته پاروی گوڤ
کاتی خرایته سه‌ر سفره له‌گوڤرا
ده‌ورت ئه‌ده‌ن له‌مارو دوپشک و مور

سی ده‌ردی زوڤر گرانم لی بون بار
غهریبی و ئه‌سیری و خه‌می یار
غهریبی و ئه‌سیری زوڤر گرنه‌گ نین
خه‌می یارم گرانه بوّم بکه‌ن چار

خوایه چەندە بۆزارم لەدەس دل
 شەوو روژانییە قەرارم لەدەس دل
 زۆرم نالاند گەروی نالینم تەنگ بو
 دەخیل چیبیکەم چیبە چارم لەدەس دل

ئای بۆ ئەو کاتە ئێچمە گوێی تەنگ
 دەم لەخاک چەقیو بەکوڵتەو سەنگ
 روم لەقیبلە یەگیان لە بیابان
 لاشەم مارو مور لێی گیر ئەکەن چنگ

ئەو بۆ ئەو روژە ئەم نینە نازگۆر
 سەنگ و بەرد ئەنریم لەژێر گلی زۆر
 قاچم ناجوڵی لەدەس مار راکەم
 نەدەستم هەیه پێی دەربکەم مور

بەرگی شینم لەدەس دل کردە پۆشین
 بەشم شینە سەراپا بەرگیشم شین
 ئەنالینم لەدلرەقیت شەوو روژ
 جارێک نەتوت نالەوشینت لەبەرچین

خوایه رو له کئی کم ، یا له کوی کم
منی بی دےستو هاوار له کئی کم
همومان روی سکاالمان له تویه
تو له کوی بی ئه بی من رو له وئی کم

خوری ئاسمان له جوانی روت به شهرمه
مانگی تازه له روی ئه پروت به شهرمه
له شارایم له شاخایم له هرلا
زوبانی من له وه سفی تویه گهرمه

بی پشتیوان و بیگهس رو له کئی کهین
بی ئاشناو بی دےس روله کئی کهین
همو بی پروین ئه واهاتین بهر و پروت
تویی روبی بلی بهس روله کئی کهین

خوشه شاخان خوشه چیا خوشه دهشت
خوشه همو به دلشادی بکهین گهشت
دهمی سهیران دهمی شایی دهمی پراو
هر ئه و کیوه کالی زانی بوه دهشت

منى بى دەنگ منى دلتەنگ و رەنگ زەزد
شوشەى نەنگىم لەسەر دەستە رىگە بەرد
ئەللىن دور بەكەتۇ بەدناو و سوكى
دلدارى راست توشى ئەبى ھەزار دەردا

بەخشندەيە بەبى شوين وجىگايە
نەخش كىيشى ھەمو جوانى دنيايە
ئاگادارى گيان دارانە شەو و روژ
بو روژ رەشان ئەو بەوينەى چرايە

فەلەك نازانى كەچەندە پەشيووم
بەتاو و تويى عىشق قرچاۋە ليوم
ھەمو سورىكت ريشەم دەرئەھىنى
وەك گلۆلەى بەنم رولە نشيووم

خوشەويستم ھاوار بەرم بۆلاي كى
لەجەورى تۆ گوشت و ئيسقان ئەسوتى
ترسى لەخوابكە: دلرەق ، ھەتاكەى
بنالينم بەوينەى نەى دەنگم دى

ئاگادار نيت له ئه حوالى خراپم
بوچى واسه دگردان ته وه لايىم
ئه نالىم له ده سىتى تو بى مروه ت
وائه زانم مندا لىكى بى بابم

دىم و نه چم په ريشان و خه فتناك
شيو او توم ، توش دلره قيت نيت به باك
بوچى نابيسىتى فريادو سكالام
منى بيكه س ره نگم زه ردو سینه چاك

له پيش ده رگانه كهت چه ند هاتم و چوم
وينه ي په روانه كهت چه ند هاتم و چوم
ريگم دوره هاتم بو ئيده نى تو
منى ديوانه كهت چه ند هاتم و چوم

به ئاوى چاو ده جه يحوبى په يداكه
وه ره (لىلى) تو مه جنونى په يداكه
فه ريدونى خوشه ويستت له ده س چو
وه ره له نوى فه ريدونى په يداكه

منى بى مەى و بى باده مەستم
لە دولبەر دورم بىھۆش و مەستم
لە ناو ئاگردام مەست ناکەم گەرمى
بەلام تىنى عىشق ناودلى گەستم

خۆشە كاتى نەسەرم بى نەسامان
لە مەر دۈپى بئالى لكى دامان
بەشەو روژ ئارام بکەم بەپىشە
روژى ئەبى كەروناك بى چرامان

وەرە ئەى دل بۆلاى يارى پىشيمان
كارى مەكە لەدوايى بى پەشيمان
ئەم دوو روژە دەبا تامى بچىژين
لەژىر خاكا سبەينى ئەكرى شيمان

دلە چۆنى ، دلە چۆنى ، دلە چۆن !!
پىر لەخوینى ، پىر لەخوینى ، پىر لەخون
لەعیشقى لەیلەكەى سەمین عوزارت
تۆمەجنونى ، تۆمەجنونى تۆمەجنون

وهره فریام که توی دایم فریاد رهس
بوچی ده ستم رابکیشم بوناکەس
بیه خشه پییم خاوهن خوان و به خشندهی
بو به خشینم چاوه روانی توم و بهس

ئەدکاته دئی دەستت گیربی له دامان
له کرداری کردوتە بی پەشیمان
به لام ئەوکاته هاوارت بی سوده
لات نامینی نه جوانی و نه سامان

پەشیمانم ، پەشیمانم پەشیمان
ئەبینم کاروانی دئی پەریشان
ئەم جیهانه بوکەس نابی هەتاسەر
ئەت تۆرینی بارت ئەنێتە سەرشان

من ئەوبازەم که ئەفرم بی کو تایی
ئەژیم تەنیا له چۆلۆ له ئاواپی
هەمو تیخی ئەسوری تائەبی تیژ
من تیخیکی سوراهوم له خودایی

له پي وه ندام وه كو (يوسف) له زندان
نه نالينم به غه مناكي پهريشان
نه گهر سه د باخه وان باخيان بيه ستن
به سه بو من گول باريني دوو ليوان

دهنگي نالينم نابيستي گيانه
نازاني جهركو دلم بريانه
وهرن دل سوتاو باكوړي بگريڼ
قه دري دل سوتاو لاي سوتاوانه

دلداري هه له ت بو هه ركس بيڼي
تينو بليسي هه داي نه مريڼي
كي پرزگاري بوله داوي عشق
شي تي نه كات و ناوي نه زريڼي

شه ويكم نه دي دلم بي غم بي
خوشه ويسته كم له لا هاو ده م بي
هزاران رحمت رځايه سه ر غم
قه ت پروا ناكم ساتي ليم كم بي

ئاي بۆ ئىو رۆژە حاكم خودايە
سەرپردى سىرات پىر وا وەيلايە
يەك بەدواي يەكائە پۆن پىروجوان
سەرەم دىتە سەر پىم لەدوم نايە

شەۋ بەتارىگى ئەيىنم تارە
ئاسوى گرتوۋە پەشى ديارە
خوايە پۆشنايى بىرە دلّم
بىيىنم جوانى پرووى ھەشتو چوارە

وەك من دل سوتاۋ مەگەر پەروانە
لە دنيا نىيەۋەك من دىۋانە
مارو مىرووان ھەيانە جىۋىۋى
تەنيا ھەر منم بىۋ جىگەۋ لانە

دلّم بەدەردى تۆيە غەم گىنە
سەرىنم خشتە دۆشەك زەمىنە
تاوانم تەنيا ھەر دلدارى يە
ھەركەس دلدارىۋى ژيانى شىنە

دلّم بى تۆ پەريشانە شيواو
كەرووى تۆم دى غەمم پرش و بلاو
ئەگەر دەردى دلّم بەشكەم ئەزانى
دللى بى دەرد لەدنيادا نەماو

دەردەدارم دەرونم كەيلى تۆيە
تۆ نازانى ھەموى مەيلى تۆيە
وەرە فرىام لەتاوت بومە قەقنەس
دلّم مەجنونەكەى دوور لەيلى تۆيە

ئەگەر دەردم ئەوئەندەيە دەبابى
غەمى زۆرىش تاچەندەيە دەبابى
لەژوور سەرم ھەكىمى ياھەبىبى
بۆ ھەردوو لادل بەندەيە دەبابى

دەستە ئەژنۇ دا ئەنىشم لەسەر رىت
بەلكو تۆزى پىلاوت لىم بىنىشيت
رۆژى ھەردى لەرۆژرەشت پىرسيت
پەريشانە جەفای دووريت ئەكىشيت

رقم الايداع في المكتبة الوطنية ببغداد
٩٧٣ لسنة ١٩٧٩

THE QUATRAINS OF BABA TAHIRI
URYAN.

TRANSLATED BY RAZY

له سه رنه ركي شيخ انور له چاپ دراوه
نه دخی ..ه فلسفه